



U SUMRAČJE: ITAKA

TO DALEKO DRVO

Pogled mi kroz prozor na u sebe uvučen jesenji
jug, nalik na onu grčku, iz sjećanja na svoje selo,
na onu... *Na toplim obalama juga, / na jugu, na jugu...*

i na sunce čije staklo, staklo tog istog prozora,
i vidovnijim pogledima od mog čini bezbroj
oslikanih, rano procvjetalih božura po sebi,

zaustavlja se u dalji, na drvetu koje zaslužuje
da ga se gleda kroz prozor baš s takvim staklom.
Pa govorim riječi koje su sada toplina pticama

što su na drvetu s kog opadaju zvijezde današnjeg
dana. Pored vrata kuće tog prozora otiče krastavo
vrijeme čiji se vjetar i meni sluša nebu do sunca.

Trenuci, unutra, pred oslikanim staklom, kucaju
mojim srcem sebi u nepovrat: za drvo koje je sad
i meni od svakog svog boga sasvim drugačiji Bog.

* * *

Dan za danom, priroda žuti, pucaju mahune crnog
boba, sićušne kuglice maka – sve je zrelo;
siva krila ptica na horizontu
skupljaju se u jata i odlaze.

Jablan se, na kraju ljeta a na početku sela, davno
izdužio nebu pod staklo; u stvari se on vraća

u sliku onog neba iz koje je
i počeo da raste.

Iz dvorišta prve kuće izlazi jato debelih, kao za
božićne dane ušpanih gusaka, pa će one, praćene
pogledom nečijeg otprilike desetogodišnjeg
crnookog dječaka, preko džombi izlokane
francuske ceste, u jaz.

Dok iz kuće koja je treća u odnosu na prvu, bezvratnu,
još nenabačenu kuću, dopiru nečiji zvuci kraja
ljeta tambure dvožice – u slavu ovo sunca
što je i nama, koji smo dolje, daleko
od opasne visine jablana,
još ostalo.

TAČNO VRIJEME

1

Prolazim stazom što kao dan bez kazaljki tačnog vremena vijuga kroz sasušenu bujad. Pratim svog psa koji njuši tragove divljih koza koje se sunovraćuju u tavne provalije nečijom podmuklom rukom uz zaravanke Gornjih Gajina ucrtane. I šarke, moje zmije što se iz toplih košuljica sunca a na dodir suvih travki uvlače u gustinu sjećanja na svoj psik o tome kako one jesu ono što moj pas i ja nikad njima nismo bili.

2

Očekujući kišu – malo, malo pa zastajem, pa se osluškujem. Moj pas se okreće najprije oko sebe, zatim i oko mene, istim kretom za obojicu: njuši, traži. Dobro on zna kako ja nisam baš pouzdan onoliko koliko može da se pouzda pas svoga gospodara u još vjernijeg svog psa. Jer i naši tragovi znaju se u smjeru istog ovog vremena iznenada u sunovrat okrenuti: očas se oni zagube ako se ne prate.

3

I zalud bi nam bilo da po vijugavijim stazama od ove kojom kroz sasušenu bujad toliko i toliko godina uporno ožednjeli prolazimo. Sada samo prateći kazaljke tačnog vremena, koje će mog psa i mene, i prije kiše, prevesti iz sna u san o psetu skrojenom od toplih zmijskih košuljica. U kojima ću nezaustavljivo biti na strani svog ljutog psa. I zauvijek tačno grižen.

NA KRAJU DANA

Umjesto neba u rijeci, meni je Sunja rijeka naša mala najčešće u nebu. I tada je ona gore praznik svjetlosti, igra bijelog kamenja u kojoj sam i sâm na njenom dnu. I crveni trava što zastiru more zvijezda u sebi, odjednom, ona je. Kad pada snijeg, ona je žedna. I tada bi da guta sve što nije njeno, sve što ne može da joj pripada. S kišom je masna, mutna, od obale u obalu udara poput milion guja u njedrima. A očiju mojih da nema, kako bi tekla? Kad je njeno more knjiga koju bi trebalo da učim kako da je i u nebu čitam. Jedno golo dijete sjedi pod vrbom, na čebuljku obale i čeka da mu iz vode iskoči njegova zlatna ribica, da mu ispuni želju. Sunja rijeka naša mala nije pitanje božje s njom i u njoj, nego je to duša sna, pa se ona i tako vidi. Kad i ja mogu da budem to dijete što čeka zlatnu svoju ribicu. A prije snijega koji samo što nije počeo. Na kraju dana koji će ionako odnijeti voda.

SNIJEG

1

Kroz život sa snijegom duvaju sjeverni vjetrovi. Sve to podnosi gustina mraka, obdarena bijesom i strahom daljine na kakvu nije navikla. Proplanci bez imena, bez svoga drveta, bilježe i prve otkucaje pustoši koja se ponovo vraća.

2

Onaj ko u borbi s vjetrom zastane – taj će morati i samog sebe da pojede: toliko će mu još ostati. Rzanje nebeskih konja nije najava i nekog novog snijega: oni prolaze, a nikoga da ih vidi. I to je ta plava zemlja na kojoj bi trebalo ponovo da se počne.

3

Da se zna ko je i sa snijegom sopstvenom životu greška. Jer i tu je nekad davno crno jezero bilo, i kamenje uokolo, i krv po njemu, i nečija živahna zvijer kako sve to njuši. Samo se za smrt ne smije reći da je to ona, da je to njen glas iz snijega.

ZASEBNO

Vjetrovi ovdje raznose sve što sustignu.
Požari plamte vidicima svega što može da gori.
Šume rastu iz dječjih crteža na masnim papirima.
Rijeke se množe, ali ni to ne pomaže.

Osjećam: neću još dugo.

Lastavice bi mogle predvečernjim letom da liječe.
Ali njih ni u snovima nema. Svijet je sav na Mjesecu:
noćne duše dišu kao da je svaka od njih svoja
daleka a samo nama tuđa zvijezda. I moja je
Zemlja okrugla: pod prstima je osjećam.

Ona je ono što sam neizmjerljivo volio i pitao:
Kako si mogla!? Kao ptica kad se pretvori u pjev
neba pa dugo ostane gore da je slušam kako je
ona to predvečernje moje, a nešto zasebno
o tome kako neću još dugo, kako je
to posljednja moja večera.

U SUMRAČJE: ITAKA

Neko me je vrijeme, nema tome davno,
progonila misao o tome kako bi trebalo
da se ponovo vratim na svoju Itaku.
Tamo su ti ovce, govorio sam samome sebi
čim bi se sumračje uhvatilo mojih teško
stečenih riječi o svemu što je tamo bilo,
a sad ga više nema. Tamo su ti ovce –
sa coklina tvoje bivše kamene kuće
ližu so tvojih slijepih ruku u rukama
starca Homera. I žeđ je tamo voda
kao i sve druge vode što jesu. Nije dobro
biti posljednji među onima koji će se,
kao zvijezda zvijezdi kad padne na obalu
pustog ostrva, takođe vratiti. I kamene
stvari koje ne posjedujem trebalo bi
na isti način vratiti – mrtvom nekome,
makar to i Odisej bio. I one će, u buduće
neko sumračje, u istu grobnicu i istom
mišlju, i s njim i s tobom, biti sahranjene.